

Beleid internationale samenwerking

Beter presteren door internationale samenwerking.

2020 en verder

Inhoud

Bestuurlijke samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	5
2. Internationale samenwerking is belangrijk voor onze organisatie.....	6
3. Evaluatie huidig beleid internationale samenwerking.....	8
3.1. Huidig beleid voor internationale samenwerking.....	8
3.2. SWOT-analyse huidig beleid.....	9
4. Nieuw beleid voor internationale samenwerking.....	10
4.1. Doelen.....	10
4.2. Strategie.....	10
4.2.1. Werken op basis van een geografische indeling.....	10
4.2.2. Verbeteren eigen prestaties door internationale samenwerking.....	13
4.2.3. Internationale samenwerking integreren in beleid voor HRM.....	14
4.2.4. Slim fondsen zoeken.....	15
4.3. Communicatie.....	16
5. Financiën, organisatie en risicobeheersing.....	17
5.1. Financiën.....	17
5.2. Organisatie.....	17
5.3. Risicobeheersing.....	17
Bijlage 1. Context: kaders en structuur internationale samenwerking.....	18
Internationale kaders.....	18
Nationale kaders.....	18
Unie van Waterschappen / Dutch Water Authorities.....	20
Vigerend beleid waterschap Drents Overijsselse Delta.....	21
Coalitieakkoord 2019 - 2023 : Samen duurzaam verder.....	21
Bijlage 2. Activiteiten en resultaten van internationale samenwerking.....	22
Zuid Afrika.....	22
Burkina Faso.....	23

Colofon				
Versie	Datum	Productie	Naam	Functie
Concept AB 17 dec 2019	4 dec 2019	Opdrachtgever	David van Raalten	Directie
		Opstellers	Hans Schepman Henk Post Bertho Bulthuis Jacques Esenkbrink Marieke Bosma Herald van Gerner	Beleid

Bestuurlijke samenvatting

Met onze internationale inzet geven we gehoor aan de oproep van de Rijksoverheid om uitvoeringskracht te leveren voor het realiseren van de beleidsambities op het gebied van water, klimaatverandering, voedselzekerheid en weerbare steden. Internationale samenwerking brengt nieuwe kennis en oplossingen in beeld voor de verbetering van onze eigen prestaties. Het versterkt onze positie in strategische netwerken alsmede de Nederlandse positie als internationale marktleider in het waterbeheer. Het maakt ons waterschap bovendien een aantrekkelijke werkgever voor eigen medewerkers en nieuwe talenten.

Het AB heeft in 2016 ons beleid voor internationale samenwerking 2017 – 2020 vastgesteld. Diverse ontwikkelingen maken actualisatie van dit beleid noodzakelijk. De in het coalitieakkoord geformuleerde ambitie voor internationale samenwerking - voorzetting van het beleid 2017 – 2020 - is hierbij richtinggevend.

In deze beleidsnotitie is het geactualiseerde beleid uitgewerkt. De doelen voor onze internationale samenwerking zijn aangescherpt en de strategie om deze doelen te bereiken is verder uitgewerkt.

Achtergrond bij de actualisatie

Onderstaande redenen liggen ten grondslag aan de noodzaak ons beleid voor internationale samenwerking te actualiseren:

- Duurzame samenwerking; Steeds meer wordt ingezet op meerjarige partnerschappen. Dat biedt een kader om lange termijn afspraken te maken over de uitvoering van projecten en zo de impact te vergroten. Het huidige beleidskader biedt hier onvoldoende ruimte voor.
- Krachtenbundeling internationale inzet; Ons waterschap werkt samen met Duitsland (Vecht), binnen Europa (beleid/kennisdeling/subsidies) en op mondiaal niveau. Het huidige beleid richt zich primair op mondiale samenwerking. Dit leidt tot ongewenste versnippering van onze internationale inzet. Binnen de samenwerking met Duitsland en Europa kunnen nog meer kansen worden benut.
- Verbeteren van onze prestaties; Onze internationale samenwerking is nog niet optimaal verankerd in onze organisatie en onze werkprocessen. Hierdoor missen we kansen onze prestaties te verbeteren door onze taakuitvoering te verrijken met nieuwe technieken, innovaties, projectaansturing, planvorming, denkwijzen en contexten “geogst” uit onze internationale samenwerking.
- Duidelijke kaderstelling; ons huidige beleid biedt niet voor alle situaties en vraagstukken heldere richtlijnen.
- Coalitieakkoord; effectievere communicatie over onze internationale samenwerking is nodig om de bewustwording te vergroten.

Hoofdpunten van het beleid

Door internationale samenwerking beogen we:

- Een bijdrage te leveren aan het realiseren van de Rijksdoelstellingen.
- Onze prestaties te verbeteren door internationaal opgehaalde kennis te verzilveren.
- Een aantrekkelijke werkgever te zijn met een goede positie op de arbeidsmarkt.
- De positie van WDODelta in strategische netwerken te versterken.

In het beleid hebben we een strategie uitgewerkt hoe we bovenstaande doelen gaan bereiken. De hoofdpunten van deze strategie zijn:

Werken op basis van een geografische indeling:

Om versnippering tegen te gaan herdefiniëren we internationale samenwerking als “het aangaan en onderhouden van relaties, het ontwikkelen van initiatieven en het uitvoeren van activiteiten in internationale netwerken”. Daarmee komen we tot een andere invulling van internationale samenwerking. We onderscheiden daarom een geografische indeling in drie niveaus.

A. Grensoverschrijdende samenwerking, waarbij wij ons richten op het waarborgen van een goede werking van het watersysteem in- en rond de Vecht.

- B. Samenwerking binnen de Europese Unie, we versterken onze internationale activiteiten binnen de Europese Unie gericht op:
- het beïnvloeden van Europees beleid;
 - het uitwisselen van kennis en ervaringen;
 - het aantrekken van Europese financiële middelen.
- C. Mondiale samenwerking, waarbij we ons in principe richten op de focuslanden Burkina Faso en Zuid-Afrika. Initiatieven of kennisuitwisseling in, voor of met andere landen beoordelen we per situatie.

Verbeteren eigen prestaties door internationale samenwerking

We gaan onze internationale samenwerking beter verbinden met kennisbehoefte uit onze organisatie. We maken een set kennisvragen, een boodschappenlijstje voor bestuurders en medewerkers die actief zijn in internationale netwerken, die de referentie vormen bij de invulling van onze internationale samenwerking en het uitwisselen van kennis en ervaringen op het gebied van waterbeheer en water governance. Om het inzicht in de meerwaarde van internationale samenwerking te vergroten, wordt er jaarlijks gerapporteerd over de resultaten voor onze partners en over de versterking van onze eigen organisatie.

Internationale samenwerking integreren in beleid voor HRM

We versterken Human Resource Management rond internationale samenwerking om onze medewerkers de kans te geven zich te ontplooiën in een professioneel georganiseerde internationale samenwerking. Het beleid is gericht op inzet en ontwikkelen van medewerkers, ontwikkelen en delen van kennis, aantrekkelijk werkgeverschap en veiligheid.

Slim fondsen zoeken

Een groot deel van de financiële middelen voor internationale samenwerking wordt geleverd door externe donororganisaties. Een voortdurende alertheid en een slimme aanpak voor fondsenwerving is daarom belangrijk. Er wordt jaarlijks gerapporteerd over ontvangen of toegezegde subsidies.

Communicatie

We gaan naast de geijkte paden (de gebruikelijke communicatiekanalen en –middelen) op een ‘anders dan normale- manier’ communiceren met de doelgroepen waardoor ons verhaal en onze activiteiten blijven hangen (made to stick). Het gaat om het sterk neerzetten van ons verhaal en onze internationale samenwerking. Een sterk publiciteits- en social media-traject (interactie) zijn hierbij essentiële elementen.

Financiën en organisatie

Het huidige in onze exploitatiebegroting beschikbare budget van afgerond € 500.000,-- ter dekking van de kosten voor uitvoering en cofinanciering van internationale projecten, kennisdeling, coördinatie en organisatie, beleidsvoorbereiding en bestuurlijke advisering is taakstellend. In het beleid wordt ingezet op het beter structureren van deze activiteiten.

Risico's

Internationale samenwerking leidt tot extra financiële en operationele risico's. Door een degelijke analyse van de financiële en operationele risico's, zorgvuldige selectie van gelijkwaardige en betrouwbare partners, formeel en schriftelijk vastleggen van wederzijdse verplichtingen, verantwoordelijkheden, taken en rollen, professioneel projectmanagement en investeren in een duurzame samenwerkingsrelatie reduceren we deze risico's tot een acceptabel niveau. Internationale samenwerking geeft extra personele risico's voor uitgezonden medewerkers. Om deze risico's tot een acceptabel niveau te reduceren, informeren we medewerkers voorafgaand aan uitzending over persoonlijke risico's en risicobeperking. Daarbij maken we gebruik van een gids waarin praktische tips en richtlijnen opgenomen voor vaccinaties, cultuur, houding en gedrag. Ook zijn we in DWA verband aangesloten bij een SOS dienst die zorgt voor assistentie bij gezondheidsproblemen en repatriëring indien nodig. Voor iedere uitzending maken we voor bepaalde landen een veiligheidsanalyse samen met de Nederlandse ambassade en onze lokale contacten.

1. Inleiding

De waterschappen in Nederland hebben veel kennis en langdurige ervaring met integraal waterbeheer. In de hele wereld wordt daar vol verwondering en bewondering naar gekeken. Dit biedt veel kansen om ons werk internationaal onder de aandacht te brengen. Maar ook in ons eigen land kunnen we hiermee het betrekkelijk geringe waterbewustzijn vergroten en daarmee de door de OESO geconstateerde 'awareness gap' verkleinen.

Via internationale samenwerking leveren de waterschappen een bijdrage aan de uitvoering van het Rijksbeleid op het gebied van hulp en handel. Het leidt tot meer samenwerking tussen de medewerkers van de waterschappen én het biedt mogelijkheden nieuwe technieken te ontdekken en de eigen bedrijfsvoering te verbeteren. Ook geeft het medewerkers de kans out of the box-ervaringen op te doen en daagt het hen uit nieuwe inzichten te ontwikkelen en toe te passen.

In 2016 is het beleid voor internationale samenwerking vastgesteld. Sindsdien heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan die aanleiding geven het beleid te actualiseren. Dit laatste besloot het DB op 26 maart 2019. Onder de naam Blue Deal zijn nieuwe bestuursakkoorden afgesloten, waarbij wordt ingezet op meerjarige partnerschappen. Dat biedt een kader om lange termijn afspraken te maken over de uitvoering van projecten en de daarbij behorende inzet van mensen en middelen. Ons huidige beleidskader biedt hier onvoldoende ruimte voor.

Gebleken is dat het huidige beleid niet voor alle situaties en vraagstukken heldere richtlijnen bevat. Denk hierbij aan de inzet van noodhulp of verzoeken voor samenwerking buiten de context van de Dutch Water Authorities¹ (DWA). Ook liggen er kansen om Human Resource Management (HRM) nadrukkelijker een plek te geven binnen onze internationale samenwerking (ontwikkeling en professionalisering van medewerkers).

De actualisatieslag van het beleid is vooral gericht op het verwerken van nieuwe ontwikkelingen en inzichten vanuit het coalitieakkoord. Dit betekent dat we de doelen van internationale samenwerking concreter formuleren en we een strategie ontwikkelen om deze doelen te realiseren.

Richtinggevend hierbij is de ambitie uit het coalitieakkoord:

Vanwege de positieve resultaten in de afgelopen periode voor onze inwoners, bedrijven en medewerkers zetten we het internationale beleid 2017 - 2020 via de Dutch Water Authorities voort. We leggen de focus op onze activiteiten in Zuid-Afrika en Burkina Faso. Wij gaan effectiever over onze internationale activiteiten communiceren om de bewustwording op dit thema te vergroten.

Het geactualiseerde beleid stellen wij in principe vast voor onbepaalde tijd. Een volgende actualisatie voorzien wij in een volgende bestuursperiode, na het vaststellen van het coalitieakkoord.

Leeswijzer

In deze beleidsnota wordt in hoofdstuk 2 nader ingegaan op het belang van internationale samenwerking. Hoofdstuk 3 bestaat uit een evaluatie van het huidige beleid en de gebruikelijke werkwijzen. De geactualiseerde beleidskaders zijn in hoofdstuk 4 uitgewerkt in de vorm van strategie en aanpak. Hoofdstuk 5 toont de financiële, organisatorische aspecten en risicobeheersing. In de bijlagen vindt u informatie over de kaders en structuur voor internationale samenwerking en onze activiteiten in Zuid-Afrika en Burkina Faso.

¹ Dutch Water Authorities (DWA): samenwerkingsverband van alle waterschappen in Nederland voor internationaal waterbeheer. DWA is internationaal contactpunt namens de waterschappen, stimuleert uitwisseling van kennis tussen de waterschappen en neemt verzoeken voor samenwerking in behandeling.

2. Internationale samenwerking is belangrijk voor onze organisatie

Samenwerken met buitenlandse waterpartijen aan internationale watervraagstukken is een win-win voor ons waterschap, voor de BV Nederland én voor onze buitenlandse partners. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste motieven toegelicht.

1. Het klimaat raakt ons allemaal

Water is essentieel voor voedsel, energie, gezondheid, industriële ontwikkeling, leefbare steden, natuur, biodiversiteit en ecosystemen. Toegang tot veilig water en sanitatie is één van de hoekstenen van onze sociaal-economische ontwikkeling. Door klimaatverandering neemt de druk op water op water alsmaar toe. Schattingen over de beschikbaarheid van water geven aan dat bij het doorzetten van de huidige trends in 2050 45% van het wereldwijde inkomen, 52% van de wereldbevolking en 40% van de wereldwijde graanproductie in gevaar zijn. Water wordt daarmee letterlijk een kwestie van leven en dood en een belangrijke driver voor omvangrijke migratie van bevolkingsgroepen. Duurzame en toekomstbestendige keuzes zijn nodig, gezamenlijk door alle landen in de wereld. Door internationaal samen te werken, kunnen betere keuzes worden gemaakt in de verschillende landen.

2. Uitvoeren overheidsbeleid

Medio 2019 heeft de Rijksoverheid de Nederlandse Internationale Waterambitie 2019 (NIWA) vastgesteld. Hiermee committeert de Rijksoverheid zich aan het verder bijeenbrengen van Nederlandse netwerken en partners gericht op het wereldwijd vergroten van waterzekerheid en veiligheid. NIWA ambieert *“de waterzekerheid en waterveiligheid in de wereld van mens, plant en dier vergroten, en de Nederlandse bijdrage daaraan en het Nederlandse verdienvermogen optimaliseren.”* De NIWA is gebaseerd op het realiseren van de in 2016 door de VN vastgestelde Sustainable Developments Goals (SDG) voor Waterzekerheid en –veiligheid (SDG 6), voedselzekerheid (SDG 2), Weerbare steden (SDG 11) en klimaat (SDG 13). Voor de realisatie van de waterambitie wordt nadrukkelijk de inbreng van waterschappen gevraagd.

Al in het Wash-akkoord (Water Sanitatie Hygiëne) uit 2007 committeerden de waterschappen zich langjarig bij te dragen aan het oplossen van internationale vraagstukken over water. In 2009 nam de Tweede Kamer de motie Wiegman aan. Hiermee bevestigde ze het belang van de rol van de waterschappen in internationale activiteiten én bood ze waterschappen de ruimte medewerkers en middelen in te zetten voor het uitvoeren van internationale activiteiten. Met de ondertekening van de Blue Deal in 2018 herbevestigden de waterschappen hun commitment aan het oplossen van internationale watervraagstukken.

3. Netwerken, samenwerken en leren van elkaar

Door de steeds complexere opgaven (klimaat, stoffen, grondgebruik, beschikbaarheid van water) is het noodzakelijk om nog beter samen te werken. Niet alleen de samenwerking binnen ons werkgebied tussen overheden, agrariërs en bewoners, maar zeker ook internationaal. Flexibel inspelen op initiatieven uit onze omgeving en samenwerken vragen van ons een open mindset en frisse blik. Samenwerking met internationale wateroverheden biedt kansen nieuwe kennis en nieuwe mogelijke oplossingen op te halen. Bijvoorbeeld voor de droogteproblematiek die onder andere een grote impact heeft op landbouw en natuur. De Afrikaanse wateroverheden hebben ruime ervaring met waterverdeling in droge perioden. Leren van de creatieve oplossingen daar biedt kansen om droogteproblemen in ons eigen werkgebied zo goed mogelijk op te lossen.

Werken in het buitenland versterkt onze banden met andere waterschappen en ministeries. Door programma's als de Blue Deal (h)erkennen de ministeries de waterschappen steeds meer als een belangrijke samenwerkingspartners die een essentiële rol spelen bij het realiseren van nationale doelen. Ook op de schaal van ons werkgebied bieden internationale projecten kansen voor samenwerking met gemeenten, provincies en regionale bedrijven. Tevens biedt samenwerking tussen waterschappen mogelijkheden om elkaar beter te leren kennen vanuit een andere invalshoek. Dit alles versterkt de positie van de waterschappen en de kwaliteit van het waterbeheer.

4. Nederlandse positie in de watersector versterken

Nederland is internationaal marktleider als het gaat om waterexpertise en innovaties. Deze positie willen we graag behouden. Niet alleen vanuit commercieel oogpunt. Internationale wateruitdagingen oplossen om de leefbaarheid in de wereld te verhogen en onze eigen handelspositie te versterken. Niet voor niets werken overheden, kennisinstellingen en het bedrijfsleven met elkaar samen in de Topsector Water. Het internationale werk van de waterschappen vormt een belangrijk onderdeel in het versterken van de Nederlandse positie als internationale marktleider in het waterbeheer.

5. Een werkgever die iets te bieden heeft

Actieve deelname in buitenlandse projecten en het aangaan van internationale contacten maakt ons werk bijzonder en interessant. Het biedt ontwikkelmogelijkheden, nieuwe inzichten en voldoening in het werk. Dat maakt ons waterschap een aantrekkelijke werkgever. Niet alleen voor medewerkers die al in dienst zijn, maar ook voor het aantrekken van nieuwe talenten die we hard nodig hebben om onze organisatie te verjongen.

3. Evaluatie huidig beleid internationale samenwerking

3.1. Huidig beleid voor internationale samenwerking

Op 25 oktober 2016 stelde het Algemeen Bestuur (AB) het Internationaal beleid 2017 – 2020 vast. Twee internationale terreinen vallen buiten het perspectief van dit beleid: grensoverschrijdend waterbeheer en Europa. De ambities van WDODelta op internationaal gebied zijn samengevat in de volgende uitgangspunten:

Maatschappelijk een bijdrage leveren aan:

- het verbeteren van waterbeheer in ontwikkelingslanden;
- het ontwikkelen van de private sector;
- het realiseren van de Internationale Waterambities ;
- het behalen van de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties²;
- het ontwikkelen van een positief internationaal imago van de watersector.

Zakelijk:

- het uitvoeren van afspraken uit het samenwerkingsverband Dutch Water Authorities ;
- het inzetten van duurzame, efficiënte en structurele capaciteit;
- het werken aan een zakelijke en transparante aanpak.

Ontwikkelingsgericht:

- het leren en ontwikkelen door samenwerking in de gouden driehoek: overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven;
- het bieden van kansen aan medewerkers om competenties te ontwikkelen, kennis te vergroten en nieuwe inzichten op te doen.

Het AB heeft besloten dat de focus van WDODelta zich richt op de landen Zuid-Afrika en Burkina Faso. Verzoeken vanuit DWA of andere waterschappen worden per verzoek onderzocht en beoordeeld.

² Sustainable Goals: In januari 2016 zijn 17 Sustainable Development Goals door de Verenigde Naties vastgesteld met als doel de wereld in 2030 een betere plek te maken. Zie bijlage 1.

3.2. SWOT-analyse huidig beleid

Als vertrekpunt voor het actualiseren van het beleid is een SWOT-analyse gemaakt.

SWOT-analyse internationale samenwerking	
STERK	ZWAK
<ul style="list-style-type: none"> - Positieve resultaten bij het verbeteren van kwantitatief en kwalitatief waterbeheer in de focuslanden. - Mooie concrete resultaten, goede voorbeelden (zie bijlage 2.). - Budget en formatie beschikbaar. - Zeer positieve multiplier: met relatief beperkte inzet en middelen veel cofinanciering gerealiseerd. - Goede relaties met focuslanden - Positief imago in buitenland en binnenland. - Betrokken collega's 	<ul style="list-style-type: none"> - Resultaten op actieve manier communiceren (intern en extern). - Buitenlandse ervaringen en resultaten toepassen in eigen organisatie. - Positieve effecten voor HRM komen niet goed uit de verf. - Kortom: Internationale samenwerking nog niet goed vervlochten met andere werkprocessen.
KANSEN	BEDREIGINGEN
<ul style="list-style-type: none"> - Aantrekkelijke werkgever zijn. - Benutten kennis, kunde en creativiteit door samenwerking in een internationale context. - Leerervaringen buitenland toepassen binnen eigen organisatie. - Positioneren bedrijfsleven en exportbevordering. - Versterken relaties driehoek Overheid – Ondernemers – Onderzoek/onderwijs. - Door beter waterbeheer reductie instroom klimaatvluchtelingen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Maatschappelijk en politiek draagvlak voor internationale samenwerking kan wijzigen. - Afhankelijkheid van externe budgetten. - Continuïteit samenwerking vanuit de partnerlanden (politiek, middelen, stabiliteit, rampen).

Conclusie

We hebben een sterke uitgangspositie en een goed imago in het buitenland. Er liggen veel kansen om de meerwaarde van internationale samenwerking voor onszelf en voor anderen te vergroten.

De zwakke punten zijn veelal gerelateerd aan één waarneming: internationale samenwerking is nog niet goed verankerd in onze organisatie en onze werkprocessen.

4. Nieuw beleid voor internationale samenwerking

We verankeren internationale samenwerking in onze organisatie en vervlechten het met onze werkprocessen en projecten. Hiervoor is het noodzakelijk dat we onze doelen scherper formuleren en we de strategie verder uitwerken.

4.1. Doelen

Het algemene doelenkader voor internationale samenwerking vloeit voort uit de missie van ons waterschap: schoon en voldoende water en geen wateroverlast en overstromingen. In ons beleid richten wij ons meer specifiek op het realiseren van de volgende doelen voor internationale samenwerking:

1. Bijdrage leveren om Rijksdoelstellingen te realiseren
2. Taakuitvoering verbeteren, innovaties en procesoptimalisatie
3. Aantrekkelijke werkgever zijn en goede positie op de arbeidsmarkt
4. Stevige positie in strategische netwerken

- **Bijdrage leveren om Rijksdoelstellingen te realiseren:**
Bijdragen aan het realiseren van de overkoepelende Rijksdoelstellingen om de waterzekerheid, de waterkwaliteit en de waterveiligheid in de wereld van mens, plant en dier te vergroten. De Nederlandse bijdrage daaraan en het Nederlandse verdienvermogen optimaliseren. Meer over het Rijksbeleid kunt u lezen in bijlage 1. Daarin zijn tevens en de Dutch Risk Reduction (DRR) Teams en de samenwerking in DWA verband nader toegelicht.
- **Taakuitvoering verbeteren, innovaties en procesoptimalisatie:**
Onze taakuitvoering verbeteren door deze te verrijken met nieuwe technieken, innovaties, projectaansturing, planvorming, denkwijzen en contexten als 'oogst' uit onze internationale samenwerking.
- **Aantrekkelijke werkgever zijn en goede positie op de arbeidsmarkt:**
Aantrekkelijke werkgever zijn door medewerkers de kans te geven zich te ontplooiën in een professioneel georganiseerde internationale samenwerking en daarmee onze positie op de arbeidsmarkt versterken.
- **Stevige positie in strategische netwerken:**
Door internationale samenwerking onze positie in (inter)nationale netwerken versterken en de contacten benutten om onze strategische doelen te realiseren.

4.2. Strategie

Om ons beleid te realiseren, hanteren we de volgende strategie:

1. Werken op basis van een geografische indeling
2. Werken met kennisvragen
3. Internationale samenwerking geïntegreerd in HRM-beleid
4. Slim fondsen zoeken

4.2.1. Werken op basis van een geografische indeling.

Tot dusver verstaan we onder internationale samenwerking de samenwerking met “verre” landen in Afrika, Azië en Zuid-Amerika. Om versnippering tegen te gaan herdefiniëren we internationale samenwerking als “het aangaan en onderhouden van relaties, het ontwikkelen van initiatieven en het uitvoeren van activiteiten in internationale netwerken”. Daarmee komen we tot een andere invulling van internationale samenwerking. We onderscheiden daarom een geografische indeling in drie niveaus.

- A. Grensoverschrijdende samenwerking.
- B. Samenwerking binnen de Europese Unie.
- C. Mondiale samenwerking.

Het is belangrijk uit te gaan van een dergelijke indeling, omdat ieder gebied zijn eigen behoeften en kansen kent en daarmee de aard van de activiteiten en de meerwaarde van samenwerking per gebied verschillen.

Grensoverschrijdende samenwerking richt zich meer op de governance van het waterbeheer en het nemen van maatregelen in het watersysteem, onder andere voor de Vecht. Dit geldt ook voor systemen binnen rioolwaterzuiveringen. Binnen de Europese Unie gaat het voor een belangrijk deel om beleid en regelgeving, kennisdeling en het aantrekken van subsidies. Mondiaal gaat het vooral om kennisuitwisseling en versterking van de lokale governance van het waterbeheer,

Ad A. Grensoverschrijdend watersysteem

Bij de grensoverschrijdende samenwerking richten wij ons op het waarborgen van een goede werking van het watersysteem in- en rond de Vecht.

Aanpak

- a. De bronnen en bovenstroomse gebieden van verschillende riviertjes in Oost-Nederland liggen in Duitsland. Dit geldt onder meer voor de Vecht. Het beheer en de inrichting van de Vecht wordt daarom deels beïnvloed door de maatregelen en ontwikkelingen in Duitsland. Er is van oudsher een samenwerking tussen de Nederlandse en Duitse waterbeheerders. Deze heeft zich de afgelopen periode sterk ontwikkeld vanuit de gedachte dat we werken binnen grensoverschrijdende stroomgebieden. Deze lijn zetten we door. Het doel van samenwerking met Duitse partners is om in stroomgebieden die grensoverschrijdend zijn, samen te werken aan het gewenste veiligheidsniveau en aan de gewenste waterkwaliteit en waterkwantiteit.
- b. We zetten de afstemming voort van de planvorming voor de Kaderrichtlijn Water (KRW, waterkwaliteit) en de ROR (Richtlijn voor Overstromings Risico's). Dit doen we met de Duits-Nederlandse Stuurgroep en Werkgroep Rijndelta-Oost. In deze groepen informeren vertegenwoordigers van de Duitse en Nederlandse waterbeheerders elkaar over de planvorming en stemmen waar nodig en mogelijk voor de grensoverschrijdende wateren de doelen en maatregelen op elkaar af. Enkele Duits-Nederlandse 'technische' werkgroepen richten zich op het monitoren van waterkwaliteit, vismigratie, regionaal hoogwater en het onderling leveren van ondersteuning.

Ad B. Europese Unie

Wij versterken onze internationale activiteiten binnen de Europese Unie, gericht op het beïnvloeden van Europees beleid, het uitwisselen van kennis en ervaringen en het aantrekken van Europese financiële middelen. Spontane verzoeken om samenwerking beoordelen we per geval.

Aanpak

Bij het versterken van onze Europese activiteiten richten wij ons op wet- en regelgeving, kennisdeling en subsidies.

- 1. Wij volgen de ontwikkelingen van de Europese wet- en regelgeving. Waar nodig oefenen we hierop invloed uit. Dit doen wij onder andere door te participeren in specifieke prioritaire dossiers, zoals de herziening van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, de richtlijn voor prioritaire stoffen en de

Kader Richtlijn Water. Hiervoor leveren wij een bijdrage aan de implementatie van richtlijnen in de Nederlandse wetgeving. Het Bureau Brussel³ en de Unie van Waterschappen spelen hierbij een centrale rol.

2. We wisselen kennis en ervaring uit door te deel te nemen of actief bij te dragen aan internationale bijeenkomsten, conferenties en strategische netwerken (bv DeSIRE - Resilience Engineering). De inhoudelijke bijdragen leveren we vanuit verschillende afdelingen binnen onze organisatie. Daarnaast ontvangen we buitenlandse delegatie. De kennisuitwisseling of de ontvangst van een buitenlandse delegatie moet meerwaarde hebben voor ons waterschap. De ontvangst van delegaties bereiden we professioneel voor.

3. Wij ontwikkelen Europese projecten met inzet van Europese subsidiestromen voor beleids- en onderzoeksprojecten, voor innovaties en voor investeringen in het watersysteem, de waterketen of veiligheid. Voorbeelden van dit soort subsidies zijn INTERREG NL-D, NWE EN NSR, LIFE, POP en HORIZON 2020. Vooral vanuit de middelen voor plattelandsontwikkeling hebben we behoorlijk subsidie ontvangen: de afgelopen vijf jaar circa €12.000.000, -. Bij het verwerven van subsidies onderzoeken we ook of samenwerkingsprojecten mogelijk zijn die vanuit de EU worden gesubsidieerd. Hierbij gaat het om projecten gericht op onze waterschapstaken, bijvoorbeeld onderzoek of innovatief beheer.

De huidige EU-fondsen naderen inmiddels hun einde en er breekt een nieuwe Europese planperiode aan. WDOdelta is betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe Europese fondsen, zoals het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouw beleid en de INTERREG-fondsen. In beide fondsen staan de Europese wateropgave voor zowel waterkwaliteit (KRW) en waterkwantiteit (droogte en waterveiligheid) centraal. Er liggen veel kansen om binnen de EU samen met andere partners te werken aan de wateropgave en innovaties in de watersector. EU-subsidies blijven mogelijk voor grote investeringsprojecten. WDOdelta kan hierbij samenwerken met partners in de Noordzee-regio, in Noordwest Europa of in het Nederland-Duitsland-programma.

4. Spontane verzoeken om samenwerking. Denk hierbij aan noodhulp of unieke kansen die zich voordoen. Deze verzoeken worden per situatie beoordeeld, waarbij we uitgaan van de volgende criteria:

- Het initiatief, verzoek of project moet gaan over een concrete hulpvraag over lokaal/regionaal waterbeheer;
- Het initiatief moet aansluiten bij de kennis en ervaring van het waterschap. Wij moeten in staat zijn een zinvolle bijdrage te leveren;
- Het project wordt uitgevoerd met andere (Nederlandse) partners, zoals waterschappen, gemeenten, bedrijven en non-gouvernementele organisaties.
- Er zijn externe fondsen beschikbaar om de kosten gedeeltelijk te dekken.

Ad C. Mondiale samenwerking

Wij richten ons in principe op de focuslanden Burkina Faso en Zuid-Afrika. Initiatieven of kennisuitwisseling in of voor andere landen beoordelen we per situatie. Het gaat in principe om "collega tot collega" samenwerking gericht op versterking van het waterbeheer.

Aanpak

1. Focuslanden, partnerschappen en afspraken

Wij zijn meerjarige partnerschappen aangegaan met onze focuslanden Burkina Faso en Zuid-Afrika. Dit betekent dat wij hier actief participeren in internationale projecten. Een deel van de kosten wordt gedekt vanuit externe financiering, zoals de Blue Deal.

³ De Unie van Waterschappen en de Vereniging van Waterbedrijven in Nederland (VEWIN) hebben een gezamenlijk kantoor in Brussel, het "Bureau Brussel" dat de waterschappen en drinkwaterbedrijven vertegenwoordigt in de Europese Unie.

Onze internationale activiteiten voeren we uit binnen de kaders waarover we afspraken hebben gemaakt. Denk hierbij aan: Nederlandse Internationale Water Ambitie, Blue Deal, Europese Unie, Dutch Water Authorities. We zijn een betrouwbaar partner die de gemaakte afspraken nakomt. Desalniettemin kan een partnerschap/project voortijdig worden beëindigd wanneer er structureel sprake is van:

- Het partnerschap of project levert onvoldoende resultaat op.
- De veiligheid en/of politieke situatie voldoet niet meer aan ons beleid.
- Er bij partners sprake is van corruptie, fraude, ernstige nalatigheid of mensenrechtenschending.

Bij voortijdige beëindiging wordt samen met de kernpartners bekeken wat nodig is om tot een “nette” afronding te komen.

2. Internationale bijeenkomsten, conferenties en symposia

Actieve inbreng en participatie bij internationale watergerelateerde conferenties, zoals de Amsterdam International Waterweek in 2019, de Zuid Afrikaanse WISA-conferentie in 2020, de Zuid Afrikaanse REMCO-conferentie in 2021 of de Conference International D'eau.

De inhoudelijke bijdragen leveren we vanuit verschillende afdelingen binnen onze organisatie.

3. Buitenlandse delegaties

Kennisuitwisseling en netwerken bevorderen door buitenlandse delegaties te ontvangen. We hanteren dezelfde aanpak als bij Europese samenwerking.

4. Spontane verzoeken om samenwerking. Hiervoor volgen we dezelfde aanpak als bij de Europese samenwerking.

4.2.2. Verbeteren eigen prestaties door internationale samenwerking.

We werken met kennisvragen uit onze organisatie

Internationale samenwerking kan ons helpen processen te verbeteren en innovaties te ontdekken. Tot dusver hebben we in onze organisatie echter in beperkte mate de meerwaarde kunnen zien van de impact van internationale samenwerking. Dat komt deels, omdat we niet voldoende zicht hebben op de toepassingsmogelijkheden van innovaties, kennis en ervaringen die we via onze contacten kunnen opdoen.

Om vooruitgang te boeken maken we een inventarisatie van kansen en knelpunten in onze organisatie, aangevuld met een inventarisatie van mogelijke partners die ons kunnen helpen hierbij stappen te zetten. We sluiten hierbij aan bij bestaande analyses die al gemaakt zijn. Uiteindelijk resulteert dit in een set kennisvragen: een boodschappenlijstje voor bestuurders en medewerkers die actief zijn in internationale netwerken.

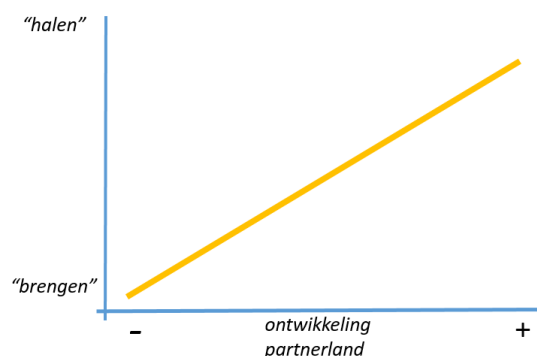
De kennisvragen vormen de referentie bij de invulling van onze internationale samenwerking en het uitwisselen van kennis en ervaringen op het gebied van waterbeheer en water governance.

Samengevat: wij stimuleren internationale samenwerking en zoeken gelijktijdig naar mogelijkheden voor verbetering van onze eigen prestaties. Overigens passen we een dergelijke benadering ook toe voor onze thema's duurzaamheid en innovatie.

Toelichting kennisuitwisseling mondiale vraagstukken:

De figuur hiernaast geeft de relatie weer tussen de uitwisseling van technische kennis en de mate van ontwikkeling van het partnerland. Dit is geen wetmatige relatie, maar in algemene zin geldt dat wij van “verder” ontwikkelde landen veel kunnen leren en innovaties kunnen toepassen. Het is daarbij belangrijk dat wij onze kennisvragen op orde hebben en we een beeld hebben van landen waar wij kennis kunnen halen.

Perspectief mondiale samenwerking

Met de internationale activiteiten zetten we in op het behouden en uitbouwen van duurzame relaties met waterpartners in binnen- en buitenland. Duurzame relaties ontstaan alleen uit samenwerking op basis van gelijkwaardigheid, respect en wederzijdse toegevoegde waarde. Het ontstaan en het oogsten van de resultaten vergen een zorgvuldig proces gedurende een langere periode. Ook helpen we mee de exportpositie van de Nederlandse watersector te versterken door positie in te nemen als launching customer en lead user van nieuwe technologie en processen.

Door te doen waar we goed in zijn en door partners en activiteiten te kiezen die goed kunnen bijdragen aan het invullen van onze eigen kennis- en innovatiebehoefte, creëren we toegevoegde waarde. Voor onszelf én voor onze internationale partners. Daarbij sluiten we zo veel mogelijk aan bij de projecten van Dutch Water Authorities (DWA), maar houden we ook ruimte voor projecten en samenwerking binnen Europa, het ontvangen van buitenlandse delegaties en aanwezigheid op relevante congressen en symposia.

Om het inzicht in de meerwaarde van internationale samenwerking te vergroten, geven we in de jaarlijkse rapportages niet alleen aan wat de resultaten zijn geweest voor onze partners, maar ook hoe we onze eigen organisatie hebben kunnen versterken.

4.2.3. Internationale samenwerking integreren in beleid voor HRM.

We geven onze medewerkers de kans zich te ontplooiën in een professioneel georganiseerde internationale samenwerking.

In de visie van WDODelta staat verwoord wat we belangrijk vinden en de manier waarop wij werken. Belangrijke pijlers hierin zijn dat we binnen en buiten samenwerken, altijd willen verbeteren en actief inspelen op veranderingen. Met onze bijdrage aan internationale samenwerkingsprojecten werken wij aan deze pijlers.

We versterken Human Resource Management rond internationale samenwerking

Aanpak

Ons beleid is gericht op inzet en ontwikkelen van medewerkers, ontwikkelen en delen van kennis, aantrekkelijk werkgeverschap en veiligheid.

1. Ontwikkeling van medewerkers

Door medewerkers in te zetten in internationale projecten of leerprogramma's zoals Wetskills, brengen zij niet alleen kennis over op anderen, maar leren zij ook van de situaties die ze in het buitenland tegenkomen. Een andere taal, andere cultuur, andere gebruiken en andere manier van samenwerken. Dit vraagt goed kunnen samenwerken, stijl en flexibiliteit, kunnen observeren en observaties toepassen, creativiteit en prioriteiten stellen.

In het buitenland zijn niet dezelfde middelen en materialen voor handen als bij ons. Dit vraagt om out of the box-denken en onderzoeken welke mogelijkheden er wél zijn. Reflecteren op eigen houding en gedrag en bezien op welke wijze het beste resultaat bereikt kan worden.

Het is voor medewerkers een kans om buiten het bekende een stap te zetten in de ontwikkeling. Deze inzichten en vaardigheden worden vervolgens toegepast binnen ons waterschap.

Om internationale samenwerking te stimuleren wordt het HRM-beleid aangepast. We stimuleren medewerkers kennis uit te wisselen. Niet alleen binnen de organisatie, maar juist ook daarbuiten. Gedacht kan worden aan:

- In de periodieke bespreking tussen medewerker en leidinggevende internationale aspecten bespreken. Aan de orde kan komen:
 - o welke onderwerpen lenen zich voor een paper en/of presentatie op een (internationale) conferentie of een publicatie voor een (internationaal) tijdschrift?;
 - o is er een specifiek expertiseveld, dat gevraagd wordt voor de expert-pool van bijvoorbeeld de Dutch Risk Reduction Teams;

- o zijn er specifieke taakgebieden die uitgedragen (kunnen) worden bij bezoeken van buitenlandse delegaties?

2. Delen, leren en ontwikkelen

Om te profiteren van de opgedane ervaringen en kennis bij een buitenlands project is het van belang te evalueren en kennis te delen. Met het delen van kennis vergroten we de innovatiekracht van onze eigen organisatie en geven we meer bekendheid aan onze bijdrage op internationaal gebied.

3. Aantrekkelijk werkgeverschap

Met een bijdrage aan internationale samenwerking versterken wij onze positie als aantrekkelijke werkgever. Het helpt nieuwe mensen aan te trekken en onze huidige mensen te behouden. De werkervaring van medewerkers wordt gevarieerder door de mogelijkheid internationaal actief te zijn en er ontstaat een waardevol netwerk in binnen- en buitenland. Daarnaast is het een investering in de eigen ontwikkeling en laten wij zien dat wij willen leren van anderen.

Uitgangspunt is dat medewerkers altijd vrijwillig kiezen om een bijdrage te leveren aan een internationaal project en dat zij dat doen op basis van hun ambities, expertises, competenties, voorkeuren en leervragen.

Bij een teamsamenstelling voor een internationaal project streven wij naar een zo divers mogelijk team, zodat teamleden elkaar kunnen aanvullen en tegenspel kunnen bieden.

4. Veiligheid en reisadviezen

De medewerkers die internationaal actief zijn worden zorgvuldig voorbereid op buitenlandse reizen met onze gids 'Werken in het buitenland'. Hierin staat informatie over gedragsregels, omgangsvormen, persoonlijke bescherming, vaccinaties, reistips, omgaan met veiligheid en beheer van goederen.

Het is mogelijk dat er samenwerkingsprojecten zijn die worden uitgevoerd in landen waar sprake is van een veiligheidsdreiging. We willen niet dat onze medewerkers hier risico lopen. Ons waterschap stuurt daarom geen medewerkers naar landen met een verhoogd veiligheidsrisico (landen met een negatief reisadvies: code rood). Bij code oranje (alleen noodzakelijke reizen) maakt de coördinator internationale samenwerking een afweging. Deze afweging legt hij voor aan de directie. Het spreekt voor zich dat de veiligheid van de uitgezonden medewerker voorop staat.

Naast de reisverzekering van ons waterschap, zijn we in DWA-verband ook aangesloten bij een SOS-dienst. Deze dienst zorgt voor assistentie bij gezondheidsproblemen en repatriëring indien nodig. Voor iedere uitzending maken we voor bepaalde landen een veiligheidsanalyse. Hiervoor hebben we contact met de Nederlandse ambassade en gebruiken we ons lokale netwerk in het te bezoeken land. We informeren de betreffende ambassade of consul over werkbezoeken en over de periode dat onze medewerkers in een bepaald land aan het werk zijn.

4.2.4. Slim fondsen zoeken.

We zoeken slimmer fondsen

Een belangrijk deel van de financiële middelen voor internationale samenwerking wordt geleverd door externe donororganisaties. We zijn behoorlijk afhankelijk van de beschikbaarheid van externe middelen, waarbij het belangrijk is om ook over eigen middelen te beschikken. Er wordt vrijwel altijd een (beperkte) cofinanciering gevraagd in de vorm van geld of inzet van uren.

Naast de middelen voor internationale samenwerking hebben we de afgelopen jaren volop kunnen profiteren van budget dat voor een belangrijk deel via de Europese Unie beschikbaar werd gesteld. Bijvoorbeeld uit het Europese Programma voor Plattelandsontwikkeling voor inrichtingsprojecten in Drenthe en Overijssel.

Lees meer subsidies in paragraaf 4.1.2. ad B.

Aanpak

Bij het slim fondsen zoeken gaan we ook uit van de indeling die we hebben gemaakt in hoofdstuk 5. Onze subsidieadviseur speelt een hoofdrol bij het aantrekken van fondsen.

We hanteren daarbij de volgende werkwijze:

- Subsidiekansen ontdekken door voortdurend informatiebronnen en contacten te scannen.
- Subsidiekansen ontdekken op basis van het overzicht met onze kennisvragen. Hierbij zoeken we subsidiemogelijkheden die ons helpen onze eigen organisatie, de uitvoering van projecten of het beheer van het watersysteem en de waterketen te verbeteren.

In de rapportage over internationale samenwerking wordt een overzicht toegevoegd met de ontvangen of toegezegde subsidies.

4.3. Communicatie

In het coalitieakkoord staat de ambitie dat WDODelta effectiever communiceert over internationale samenwerking, onze eigen deelname hieraan en concrete programma's en projecten waaraan wij (samen)werken.

De rode draad: Communicatie made to stick!

Aanpak

Voor de uitvoering van ons beleid wordt een beknopte en heldere communicatieaanpak opgesteld.

Doelen hierbij zijn:

- WDODelta positioneren als internationaal expert op het gebied van regionaal waterbeheer.
- Zichtbaarheid van WDODelta vergroten als internationale partner in binnen- en buitenland.
- Versterken van vertrouwen, draagvlak en trots voor de internationale activiteiten van WDODelta.

Naast de geijkte paden (de gebruikelijke communicatiekanalen en –middelen) zetten we in op een 'anders dan normale- manier' communiceren met de doelgroepen waardoor ons verhaal en onze activiteiten blijven hangen (made to stick). Het gaat om het sterk neerzetten van ons verhaal en onze internationale samenwerking. Een sterk publiciteits- en social media-traject (interactie) zijn hierbij essentiële elementen.

Communicatie over internationale samenwerking gebeurt door verschillende organisaties en met diverse doelgroepen. Naast onze eigen 'anders –dan-normale-communicatieaanpak' sluit WDODelta waar mogelijk ook aan bij de landelijke communicatiestrategie van Dutch Water Authorities. Hierdoor gebruiken het Ministerie van Buitenlandse Zaken, de Unie van Waterschappen, Rijkswaterstaat en de afzonderlijke waterschappen dezelfde (kern)boodschappen (uniformiteit in het verhaal over internationale samenwerking).

De organisatie van de communicatie is verdeeld in (1) proces, (2) middelen en (3) activiteiten.

Hieronder ligt een sterke (4) public relations en public affairs-lijn.

1. Proces communicatie

Overleg: Het doel is om alle relevante ontwikkelingen en activiteiten vroegtijdig in communicatieve kansen om te zetten. Hiervoor organiseren we overleggen met de leden van het coördinatieteam Internationale Samenwerking. De lijntjes zijn kort, de rollen helder en de structuur en planning van de communicatie op orde.

2. Middelen

Doel is om een samenhangende up-to-date set aan communicatiemiddelen en –kanalen in te zetten voor de verschillende doelgroepen, zowel fysiek als print, digitaal en virtueel. Hierbij sluiten we aan bij de leer-, leef- en werksituatie. Uiteraard doen we aan webcare en monitoring.

3. Activiteiten

Met activiteiten en acties creëren we aandacht voor onze internationale samenwerking. Door opvallende, activerende en pr-matige communicatie die doelgroepen zich blijven herinneren.

4. Public relations en affairs

Onze internationale activiteiten bieden zéker de nodige PR- en communicatiekansen, zowel intern en extern als regionaal en landelijk. We brengen de pr-parels in onze activiteiten in beeld of creëren die (afgezien van allerlei officiële handelingen) en benutten ze om de kansen te verzilveren.

5. Financiën, organisatie en risicobeheersing

5.1. Financiën

De kosten en tijdsbesteding vormen een integraal onderdeel van de verschillende beleidsvelden in de reguliere begroting en in de jaarplanning van de verschillende afdelingen. Ze zijn onderdeel van de normale P&C-cyclus, Programmabegroting en Jaarplannen. In onze exploitatiebegroting is jaarlijks structureel rekening gehouden met afgerond € 500.000,- ter dekking van:

- vier formatie eenheden voor mondiale samenwerking. Deze formatie is deels inzet voor de buitenlandcoördinatoren, de organisatie, beleidsvorming, bestuurlijke advisering en aandacht voor de focuslanden (twee fte). De andere fte's zijn voor de inzet van medewerkers vanuit de gehele organisatie die bijdragen leveren aan mondiale samenwerking. De inzet van medewerkers wordt verantwoord op de eigen taakvelden. De programmamanager internationale samenwerking bepaalt welke tijd geregistreerd wordt op het onderwerp internationale samenwerking.
- Jaarlijks € 150.000,- out of pocket kosten ter dekking van directe kosten en als cofinanciering voor subsidies die verleend worden voor uitvoering van projecten voor mondiale samenwerking en noodhulp. De cofinanciering dient als hefboomwerking om financiering voor uitvoering van (inter)nationale projecten los te krijgen. De meerwaarde van de inzet van onze eigen middelen op het aantrekken van externe financiering maken we concreet en werken we uit in de voortgangsverslagen.

5.2. Organisatie

De Unie van Waterschappen vervult een belangrijke rol in het internationaal samenwerken. Door als waterschappen gezamenlijk op te trekken wordt de effectiviteit en efficiëntie van de verschillende activiteiten vergroot. De onderlinge afstemming en koersbepaling gebeurt via de ambtelijke Werkgroep Internationale Zaken (WINTER) en de bestuurlijke Commissie Internationale Zaken (CINTER). Om beter herkenbaar te zijn voor buitenlandse partners heeft de Unie in 2014 de „Dutch Water Authorities” ingesteld als internationaal beeldmerk van de Nederlandse waterschappen.

Zoals in de vorige paragraaf aangegeven, zijn bij ons waterschap de activiteiten rond internationale samenwerking gekoppeld aan de uitvoering van de verschillende waterschapstaken. Dit betekent ook dat de activiteiten bij verschillende afdelingen liggen. Het is daarbij belangrijk om goed na te denken over de rol die ons waterschap wil spelen en daarin duidelijke keuzes te maken. We gaan de samenhang en continuïteit beter borgen door onder voorzitterschap van de programmamanager internationale samenwerking de buitenlandse ontwikkelingen, projecten, activiteiten en inzet van middelen (tijd en geld) te bespreken met vertegenwoordigers van de verschillende afdelingen. Hiermee versterken we de structuur van de internationale samenwerking.

5.3. Risicobeheersing

Nr.	Ongewenste gebeurtenis	Gevolg	Beheersmaatregel
1	Onveilige situaties en ziekten	Uitval medewerker(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Adequate instructies in onze gids • Uitgebreide briefing voor vertrek • Trainingen en medicatie • SOS-dienst en verzekeringen afsluiten
2	Fraude, corruptie, mismanagement	Geld komt niet op de “goede plek” terecht	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgvuldige selectie partners • Professionele projectvoorstellen en overeenkomsten • Professioneel projectmanagement • Onze inbreng bestaat in hoofdzaak uit expertise.
3	Financiële risico's bij gesubsidieerde projecten waar wij penvoerder zijn.	Budgetoverschrijdingen Onverwachte kosten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgvuldige analyse financiële risico's • Samenwerkingsovereenkomsten en projectmatige aanpak • Zorgvuldige vastlegging financiële transacties
4	Operationele risico's (uitvoering verloopt niet zoals voorzien)	De beoogde resultaten worden niet bereikt.	<ul style="list-style-type: none"> • Afspraken over verantwoordelijkheden, taken en rollen • Selectie partners en samenwerkingsovereenkomsten • Duidelijke projectvoorstellen en plannings

Bijlage 1. Context: kaders en structuur internationale samenwerking

Internationale kaders

In januari 2016 zijn de 17 Sustainable Development Goals door de VN (Verenigde Naties) vastgesteld met als doel de wereld in 2030 een betere plek te maken. De focus ligt op het beëindigen van extreme armoede, beter gezondheid, beter onderwijs en schoner water. Daarbij is er ook aandacht voor duurzame energie, meer gelijkheid en klimaatverandering.

De internationale activiteiten van de waterschappen dragen direct bij aan de SDG 6.3-6.6; het verbeteren van de waterkwaliteit, het zekerstellen van voldoende water, het implementeren van integraal waterbeheer en het beschermen en herstellen van watergebaseerde ecosystemen. Daarnaast zijn er ook sterke raakvlakken met de SDG 6.1 en 6.2.; toegang tot veilig en betaalbaar drinkwater en sanitatie voor allen. Ook wordt er indirect bijgedragen aan de SDG's 2, 3, 5, 11, 13 en 15.

Ook de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) maakt zich sterk op dit gebied. Om de huidige en toekomstige uitdagingen aan te kunnen is een solide overheidsbeleid en bestuurkracht noodzakelijk. Daartoe heeft de OESO 12 principes uitgewerkt in haar rapport „OECD Principles for good water governance“. Met de 12 principes kunnen overheden en bedrijven in de watersector hun effectiviteit en efficiency vergroten en hun vertrouwen en de betrokkenheid van de samenleving versterken.

Nationale kaders

Ook op landelijk gebied zijn er in de afgelopen jaren ontwikkelingen geweest, die van invloed zijn op het Buitenlandbeleid van waterschappen. In het Wash-akkoord (Water Sanitatie Hygiëne) uit 2007 hebben de waterschappen zich langjarig gecommitteerd bij te dragen aan het oplossen van internationale vraagstukken over water. In 2009 heeft de 2e Kamer de motie Wiegman aangenomen. Door deze motie ging de kamer akkoord met de buitenlandse activiteiten van de regionale waterbeheerders. Ook is het „topsectoren“ beleid ontwikkeld, waarbij de Topsector Water de driehoek

tussen overheid-bedrijfsleven-kennisinstituten wil versterken en de internationale positie van Nederland op het gebied van water en delta-technologie wil versterken. Daarbij wordt ook nadrukkelijk de inbreng van waterschappen gevraagd. Juist vanuit de regionale beheerdersrol kunnen de waterschappen bijdragen aan deze ontwikkelingen.

Nederlandse Internationale Water Ambitie (NIWA)

'Het vergroten van de waterzekerheid en waterveiligheid van ruim honderd miljoen mensen wereldwijd per 2030.' Dat is het gezamenlijke doel van de Nederlandse Internationale Waterambitie (NIWA), opvolger van de IWA. Met de Internationale Water Ambitie (IWA) hebben de verantwoordelijk ministeries van 2016 tot 2019 geïnvesteerd in partnerschappen die bijdragen aan waterzekerheid en -veiligheid voor miljoenen mensen in de wereld.

Ontwikkelingen sinds het aanbieden van de IWA in 2016 vragen om actualisering van de Nederlandse internationale waterambitie. De NIWA is een middel om het Nederlandse watergerelateerde internationale beleidsinstrumentarium coherenter in te zetten, en een platform voor samenwerking tussen publieke, private, maatschappelijke en kennispartners. De NIWA draagt bij aan het bereiken van de SDG-agenda.

Klimaatadaptatie – een van de grootste wateruitdagingen voor de komende decennia – staat centraal. Lange termijn partnerschappen zijn hierbij wederom instrumenteel, want het verbeteren van waterzekerheid is een kwestie van lange adem.

De ervaring leert dat water internationaal deuren opent voor Nederland. De NIWA gaat uit van vraaggestuurde samenwerking. Op nationaal niveau wordt met overheden samen gewerkt aan randvoorwaarden voor waterzekerheid en -veiligheid. Op lokaal niveau wordt via participatieve processen gewerkt aan planning en uitvoering. De Nederlandse steun betreft o.a. de ontwikkeling van financieringsconstructies. De (lokale) partner is primair verantwoordelijk voor de financieringsovereenkomst en de uitvoering. Dit heeft geleid tot nieuwe partnerschappen, kennisontwikkeling en concrete actie. Hierbij speelt Nederland een initiërende rol bij G2B samenwerking en een ondersteunende rol bij B2B. Er wordt nauw samengewerkt met de Topsector Water en Maritiem gericht op innovatie, kennisuitwisseling en verdienvermogen.

De NIWA wordt gefinancierd via het programma Partners voor Water 2016 - 2021. Daarnaast is een ruim aanbod aan instrumenten beschikbaar.

Dutch Risk Reduction (DRR) Teams

Het Ministerie van I&W maakt zich sterk voor de inzet van Nederlandse expertise ter voorkoming of beperking van watergerelateerde rampen. Daarvoor zijn zogenaamde „Dutch Risk Reduction Teams“ (DRR-Teams) opgezet, die op verzoek van buitenlandse overheden snel kunnen worden ingezet. Het is geen noodhulp, maar door de inzet van kennis en expertise op gebied van waterbeheer, waterveiligheid en watervoorziening kan de wederopbouw en preventie ondersteund worden. Experts van Rijkswaterstaat, maar ook van de waterschappen kunnen zich aanmelden in een „expert-pool“, zodat snel een adequaat team kan worden geformeerd bij een vraag uit het buitenland voor ondersteuning.

Dutch Surge Support

Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft begin 2015 de Dutch Surge Support (DSS) ingesteld. Dutch Surge Support (DSS water) verleent op verzoek van internationale humanitaire organisaties snel adequate noodhulp bij watergerelateerde rampen. Experts kunnen ingezet worden op water en sanitatie, water resources management en watervoorziening. DSS water is een initiatief van de Nederlandse overheid, in nauwe samenwerking met de Nederlandse watersector en het Nederlandse Rode Kruis. DSS water is een aanvulling op het Dutch Risk Reduction Team (DRR-Team), die bedoeld is voor het voorkomen van watergerelateerde rampen en het helpen met wederopbouw.

Bij de DSS-faciliteit ligt de nadruk op directe noodhulp na een ramp.

Samenwerking crisisexpertise waterkeringen (SCW)

Doel van de samenwerking tussen diverse Nederlandse waterinstanties is met elkaar voldoende ervaring en expertise beschikbaar hebben voor het in stand houden van waterkeringen tijdens watercrises. In de reeks van pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg (schakels van de veiligheidsketen) richten zij zich voornamelijk op de fase preparatie, met als doel ingezet te worden tijdens repressie. Dit altijd op verzoek van de verantwoordelijke partij en binnen de bestaande crisisstructuur. Onder de vlag van SCW heeft ons waterschap het internationaal inzetbare inspectieteam waterkeringen (Crisisexpertise Team Waterkeringen - Inspection Team for Averting Floods; CTW-ITAF) geïnitieerd. CTW-ITAF beoogt praktijkervaringen op te doen en assistentie te verlenen bij hoogwatersituaties. CTW-ITAF is een multidisciplinair team bestaande uit dijkinspecteurs en dijkspecialisten. Op verzoek van een buitenlandse overheid kan het CTW-ITAF bij een dreigende dijkdoorbraak zeer snel ingezet worden om de situatie en toestand van de waterkeringen in beeld te brengen.

Unie van Waterschappen / Dutch Water Authorities

De Unie van Waterschappen vervult een belangrijke rol in het internationaal samenwerken. Door als waterschappen gezamenlijk op te trekken wordt de effectiviteit en efficiëntie van de verschillende activiteiten vergroot. De onderlinge afstemming en koersbepaling gebeurt via de ambtelijke Werkgroep Internationale Zaken (WINTER) en de bestuurlijke Commissie Internationale Zaken (CINTER).

Om beter herkenbaar te zijn voor buitenlandse partners heeft de Unie in 2014 de „Dutch Water Authorities“ ingesteld als internationaal beeldmerk van de Nederlandse waterschappen.

Sinds 2014 vormt Dutch Water Authorities het gezamenlijke internationale gezicht van de waterschappen en de Unie van Waterschappen. Eén internationaal gezicht maakt het mogelijk om als collectief van waterschappen effectiever internationaal kennis te halen voor de eigen primaire taken, een grotere impact te hebben bij het uitvoeren van projecten en om een grotere maatschappelijke bijdrage te leveren op het gebied hulp en handel.

van

Het doel van Dutch Water Authorities is om gezamenlijk de internationale inzet van waterschappen te professionaliseren. Daarmee wordt het mogelijk om een gezamenlijke, professionele aanpak te bevorderen van de internationale activiteiten van waterschappen in het kader van hulp, handel, rampenpreventie, kennisuitwisseling en internationale belangenbehartiging.

Dutch Water Authorities richt zich op het bij elkaar brengen van vraag en aanbod door aangehaakt te zijn bij het internationale speelveld, als partner van de Rijksoverheid, gemeenten, bedrijfsleven, kennisinstellingen en non-gouvernementele organisaties (NGO's). Dutch Water Authorities is internationaal actief om kennis te brengen en halen en om effectief in te spelen op internationale ontwikkelingen, bijvoorbeeld op de inzet in het OESO Water Governance Initiative.

Blue Deal

20 miljoen mensen wereldwijd toegang geven tot voldoende, schoon en veilig water. Dat is de ambitieuze gedachte achter de Blue Deal: het internationale programma van de 21 waterschappen in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De totale kosten van het programma worden voor circa 50 procent gedekt uit de inzet van waterschappen en lokale partners, en voor circa 50 procent uit een financiële bijdrage van de ministeries.

Het programma van de Blue Deal loopt tot en met 2030 en bestaat uit 17 partnerschappen in 14 landen. Samen versterken ze 3 cruciale onderdelen van goed waterbeheer: voldoende kennis en expertise, een goed functionerende organisatie en samenwerking met de belangrijkste stakeholders. Het programma draagt daarmee bij aan het behalen van de Sustainable Development Goals 6.3 – 6.6, de Nederlandse Internationale Water Ambitie en de visie van Dutch Water Authorities.

De Blue Deal biedt de waterschappen en ministeries de kans om voor een langere periode en met meer middelen een regionale of nationale waterbeheerder bij te staan. Hierbij ligt de focus op het bieden van hulp, het creëren van kansen voor het Nederlandse bedrijfsleven en het leren van andere landen om het eigen werk in Nederland te blijven verbeteren.

Vigerend beleid waterschap Drents Overijsselse Delta.

Op 25 oktober 2016 heeft het Algemeen bestuur het Internationaal beleid 2017 – 2020 vastgesteld. De internationale ambitie van WDODelta, zoals aangegeven in het WBP 2016-2021 en het Coalitieakkoord 2016-2019, waren kaderstellend voor dit beleid. Twee internationale terreinen vallen buiten het perspectief van deze beleidsnota: grensoverschrijdend waterbeheer en Europa.

De ambities van WDODelta op internationaal gebied zijn samengevat in de volgende maatschappelijke-, zakelijke- en ontwikkelingsgerichte uitgangspunten:

Maatschappelijk een bijdrage leveren aan:

- Het verbeteren van waterbeheer in ontwikkelingslanden.
- De ontwikkeling van de private sector.
- Het realiseren van ambities van de Topsector Water.
- Het realiseren van de Internationale Waterambitie.
- Het behalen van de Sustainable Development Goals van de verenigde Naties.
- Het ontwikkelen van een positief internationaal imago van de watersector.

Zakelijk

- Nakomen van afspraken m.b.t. het samenwerkingsverband Dutch Water Authorities.
- Duurzame, efficiënte en structurele inzet van capaciteit.
- Een zakelijke en transparante aanpak.

Ontwikkelingsgericht

- Leren en ontwikkelen door samenwerking in de gouden driehoek (overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven).
- Medewerkers de kans bieden zich persoonlijk te ontwikkelen m.b.t. kennis & competenties.

Gekozen is dat WDODelta zich focust op de landen Zuid-Afrika en Burkina Faso, in samenwerking met DWA. De keuze voor deze focuslanden betekent dat er terughoudend en zeer bewust wordt omgegaan bij gevraagde incidentele inzet vanuit DWA in andere landen. WDODelta ontplooid geen eigen nieuwe initiatieven in andere landen. Om invulling te geven aan de internationale ambitie is circa 4 fte formatie beschikbaar alsmede een out of pocket budget van € 150.000 per jaar.

Coalitieakkoord 2019 - 2023 : Samen duurzaam verder

In het vigerende coalitieakkoord 2019 – 2023 is verwoord dat ons waterschap structureel internationaal samenwerkt, kennis brengt en leert van anderen. Zo helpen onze medewerkers bij (dreigende) rampen in landen. Binnen de Dutch Water Authorities (DWA) van de Unie van Waterschappen dragen we bij aan het oplossen van internationale watervraagstukken. In 2018 heeft DWA de Blue Deal afgesloten met de Ministeries van Buitenlandse Zaken en Infrastructuur en Waterstaat, met als doel om in 2030 wereldwijd 20 miljoen mensen in 40 stroomgebieden te helpen aan schoon, voldoende en veilig water. Wij brengen onze kennis in op inhoudelijke thema's en het organiseren van regionaal waterbeheer. Deze samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven komt ook ten goede aan ons eigen werk en biedt ontplooiingskansen voor medewerkers.

Vanwege de positieve resultaten in de afgelopen periode voor onze inwoners, bedrijven en medewerkers zetten we het internationale beleid 2017 - 2020 via de Dutch Water Authorities voort.

We leggen de focus op onze activiteiten in Zuid-Afrika en Burkina Faso. Wij gaan effectiever over onze internationale activiteiten communiceren om de bewustwording op dit thema te vergroten.

Bijlage 2. Activiteiten en resultaten van internationale samenwerking

De afgelopen jaren zijn circa 25 medewerkers actief betrokken geweest bij onze internationale samenwerking. Onze activiteiten speelden zich in hoofdzaak af in onze focuslanden Zuid Afrika en Burkina Faso, maar op verzoek van derden is er ook inzet vanuit WDODelta geweest in Ethiopië, Mozambique, Eswatini, Roemenië en Benin. Daarnaast hebben wij een actieve rol genomen binnen de DWA. De totale personele inzet voor internationale samenwerking lag in de periode 2016 – 2019 rond de drie formatie eenheden, de jaarlijkse out of pocketkosten variëren van 80 tot 120 keuro per jaar. Hieronder worden kort de belangrijkste activiteiten en resultaten in de focuslanden Zuid Afrika en Burkina Faso toegelicht.

Zuid Afrika

#	Naam	Korte omschrijving	Resultaat
1	Kingfisher II 2016-2019	13 NL waterschappen werken samen om de 9 Zuid Afrikaanse waterschappen (CMA's) te ondersteunen bij hun taakuitoefening, de samenwerking tussen CMA's en gemeenten/bedrijven te verbeteren en grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen. Daarnaast vanuit de RVO het signaleren en bevorderen van innovatieve projectinitiatieven voor bedrijven (export). WDOD is projectpartner en landencoördinator Zuid Afrika.	1. Institutionele versterking en decentralisatie waterbeheer in ZA 2. Verbeterde samenwerking tussen ZA Ws en ZA gemeenten/bedrijfsleven 3. Kennisuitwisseling grensoverschrijdende samenwerking 4. Samenwerking met bedrijven voor innovatieve projecten in ZA
2	Blue deal Zuid Afrika 2019 – 2030	Voortbordurend op resultaat Kingfisher werken 9 NL waterschappen samen om ZA waterinstituties te ondersteunen bij hun taak om toegang tot schoon en voldoende water te verbeteren. WDOD is projectpartner.	> 2,5 miljoen mensen in >3 stroomgebieden helpen aan verbeterde toegang tot schoon en voldoende water
3	SuDaReMa 2019 – 2024	baggeren 2 stuwmeren, trainen ZA baggeraars, duurzame afzet zoeken voor bagger en plaagplanten. WDOD is netwerkpartners en levert expertise over integraal waterbeheer	demonstratie haalbare bussiness case baggeren stuwmeren
4	Vermindere n watergebruik suikerriet teelt 2019 - 2030	demonstratieproject ondergrondse druppelirrigatie en inzet/aanvulling grondwater voor irrigatie bij suikerrieteteelt. WDOD is netwerkpartner en levert expertise over integraal waterbeheer.	8000 hectare suikerrieteteelt voorzien van druppelirrigatie + inzet grondwater

5	Hydronet Water Control Room 2016 – 2021	Uitrol over heel ZA van een webbased beslissingsondersteunend systeem waarmee via dashboards inzicht verkregen wordt in de historische, actuele en verwachte status van meteo en watergegevens. WDOD is netwerkpartner en ondersteunt bij implementatie en gebruik van het systeem	Implementatie bij alle CMA's en Ministerie in ZA. Bekendmaken en implementeren in grensoverschrijdende gebieden in Zuidelijk Afrika
6	REMCO 2010 – 2030	Samenwerking 2 internationale rivieren Incomati en Vecht. Gestructureerde kennisuitwisseling over grensoverschrijdend waterbeheer Vecht (Duitsland/NL) en Inkomati/Usuthu (ZA, Swaziland en Mozambique). WDOD is samenwerkingspartner	Structurele samenwerking in Zuidelijk Afrika. Daarnaast jaarlijks een meerdaags symposium of bezoek. Afwisselend Afrika en Nederland.
7	Rain for Africa (R4A) 2016 - 2019	Beschikbaarheid van near real time meteo informatie en gebaseerd daarop online landbouwkundige advisering over zaaien, bemesten, plaagbestijding en irrigatie, aan kleinschalige boeren in Zuid(elijk) Afrika. Vergroten opbrengsten en optimaliseren inzet middelen (ziektebestrijding, (kunst)mest, energie en water. WDOD was mede initiator, nu belangstellende	>125.000 duizend kleinschalige boeren voorzien van on-line landbouwkundige adviezen. 10 % verbetering opbrengst. 10% vermindering input productiemiddelen
8	Deelname aan Wetskills activiteiten 2010 – 2030	Internationaal netwerkplatform voor studenten en jong professionals. Met twee weken internationale denktanksessies over watervraagstukken voor jonge professionals tijdens toonaangevende evenementen in een van de deelnemende landen WDOD levert vraagstukken en deelnemers.	Betrekken/aanspreken jongeren bij waterbeheer nationaal en internationaal. Opleiding jongeren WDODelta. Out of the box voor actuele watervraagstukken

Burkina Faso

#	naam	Korte omschrijving	Resultaat
1	Water Authorities Burkina Faso / Nakanbé 2015 – 2019	Het belang van integraal waterbeheer is in 1992 bekrachtigd in de verklaring van Dublin. Eén van de elementen hierin is oprichting van een structuur om integraal waterbeheer mogelijk te maken. In 2011 zijn vijf waterschappen opgericht in Burkina Faso, ons waterschap heeft bijgedragen aan de oprichting van het waterschap Nakanbé.	Gebiedsdekkend vijf operationele waterschappen in Burkina Faso met een professionele structuur en belastingsysteem voor organisatie en uitvoeren van projecten.
2	Sanitatie / toiletten 2014 – 2017	Sanitatie is een probleem in grote delen van West Afrika. Hygiëne laat te wensen over en vrouwen voelen zich onveilig. Een goede oplossing is de bouw van eenvoudige toiletten. WDOD was (mede) financier.	Sanitatievoorzieningen voor 1500 bewoners in noordoostelijk gebied van Burkina Faso.

3	Faso Koom 2019 - 2023	Faso Koom is ontwikkeld om het integraal waterbeheer een impuls te geven. Hierbij gaat het om het versterken van de samenwerking en uitwisseling tussen de waterschappen én een integrale aanpak van water gerelateerde vraagstukken.	Samenwerking tussen de waterschappen en bredere toepassing van het "Faso Koom" principe.
4	D2B en Drive programma (Dammen RVO) 2019 - 2023	Herstel van waterreservoirs in Burkina Faso. WDOD is netwerkpartner en levert expertise	Instandhouding capaciteit van 8 grote waterreservoirs.
5	Blue Deal 2019 – 2030	Burkina Faso doet mee in de eerste ronde van het Blue Deal programma. Uitvoeringslijnen zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Planvorming - Modellering stroomgebied Kou - Monitoring en evaluatie - Lokale watercomités - Duurzame goudwinning WDOD is gemandateerd projectleider en levert expertise.	Integraal waterbeheer door professionalisering governance, opbouwen kennis en deskundigheid en netwerken.
6	Waterfonds EU 2019 – 2023	Het waterfonds heeft subsidie verleend voor capaciteitsopbouw van de waterschappen en de water comités, stroomgebiedsvisies opstellen, innovaties baggeren en plaagplanten bestrijden, handleiding voor mensenrechten en communicatie. WDOD is gemandateerd projectleider en levert expertise.	Operationalisering waterbeheer en mensenrechten
7	Innovaties toepassen voor borgen/realiseren van waterbeschikbaarheid 2019 – 2021	Verkenning mogelijkheden om drones en satellieten in te zetten bij verzamelen van gegevens uit watersysteem.. Drones en satellieten inzetten voor bepalen inhoud waterreservoirs of inmeten constructies. WDOD levert expertise en meetinstrumenten	Beschikbaarheid van basisinformatie om plannen en ontwerpen te maken en besluitvorming te ondersteunen.
8	YEP programma voor Burkina Faso 2015 - 2022	Trainingsprogramma YEP (Young Executive Programme) voor twee young professionals WDOD begeleidt de YEPpers	Ontwikkeling en behoud van professionele waterwerkers.